

Н. О. Глухенька, Ю. О. Смолій

Глущенко Пелагея Іванівна

ГЛУЩЕНКО Пелагея Іванівна (27. 09(10. 10). 1908, с. Петриківка Новомоск. пов. Катеринослав. губ., нині смт Дніпроп. обл. – 11. 04. 1983, Київ) – майстриня петриківського розпису і педагог. Заслужений майстер народної творчості УРСР (1967). Член САУ (1946), СХУ (1967). Навч. у Київ. школі майстрів нар. творчості (1937– 41). Мистецтву навч. у *Т. Пати*. Працювала в Інституті худож. промисловості Академії архітектури УРСР (1944–46); інструктором, викл. у Київ. худож.-пром. училищі (згодом технікум, 1947–63); кер. студії декор. мистецтва при Київ. будинку нар. творчості (1950–70-і рр.). Г. належить до київ. групи петриків. майстринь, які у 1940– 70-х рр. активно застосовували здобутки традиц. малювання у галузі сучас. худож. промисловості та виробили стилістику, дещо відмінну від петриківської. Для творчості Г. характерна видова різноманітність. Вона працювала у галузях традиц. хатнього малювання (до 1933), монум.-декор. мистецтва (настінні розписи павільйону УРСР на ВДНГ, Москва, 1938–40, співавт.), книжк. графіки, текстилю (ескізи вибіячених тканин, 1949), підлак. розпису дерев'яних виробів, надглазур. розпису фарфор. виробів. Найбільш яскраво обдарування Г. проявилось у декор. композиціях станк. характеру. Стилiстика творiв вiдзначається лiричнiстю образiв, традицiйнiстю усталених композицiй, варiантнiстю рослин. мотивiв, вишуканiстю колористики. Розробила систему викладання, засвоєну числен. учнями-послiдовниками, завдяки чому упродовж 2-ї пол. 20 ст. затвердився та значно поширився київ. варіант петриків. малювання. Учасниця обл. (від 1947), всесоюз. та міжнар. (від 1948) мистецьких виставок. Співавторка кн. «Майстерні ножиці» (К., 1968). Роботи зберігаються в МУНДМ, Рос. етногр. музеї у С.-Петербурзі.

Фотоілюстрації

Основні твори

малювання на папері – «Бігунці» (1937), «Брунатна квітка» (1944), «Квітка у глечику» (1947), «Букет у кошику» (1948), «Червоні жоржини» (1971), «Ой чий то кінь стоїть?» (1977);
витинанки – «Сині кульбаби», «Червоні півонії» (обидві – 1966), «Квіти» (1970).

Рекомендована література

1. Бутник-Сіверський Б. С. Українське радянське народне мистецтво. К., 1966;
2. Його ж. Українське радянське народне мистецтво. 1941–1967. К., 1970;
3. Глухенька Н. Петриківські розписи: Альбом. К., 1973;
4. Пелагея Глущенко: Альбом. К., 1977;
5. Станкевич М. Є. Українські витинанки. К., 1986.

Бібліографічний опис:

Глущенко Пелагея Іванівна / Н. О. Глухенька, Ю. О. Смолій // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.]; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2006. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-30567>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).